

Transkription av samtal

Hur lever Sverige upp till FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning?

CRPD, FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, gäller i Sverige sedan den 14 januari 2009. Samtidigt kommer nästan dagligen signaler om försämrade livsvillkor och neddragningar när det gäller möjligheten för personer med funktionsnedsättning att leva som andra.

Våren 2024 förhördes Sverige av FNs CRPD-kommitté i FN i Genève.

Vad framkom då och vilka rekommendationer har kommittén därefter givit Sverige?

Medverkar gör Ida Hansson, Unga Hörselskadade, Malin Ekman Aldén, Myndigheten för delaktighet, Fredrik Malmberg, Institutet för mänskliga rättigheter, representanter från de politiska partierna och FÖRs ordförande Lars Hagström. Seminariet leds av Maria Johansson, tidigare bland annat FÖR och Lika Unika, i dag Specialist funktionsrätt.

18:07:36 Ja, då börjar jag. Jag heter Lars Hagström och vill hälsa er välkomna, och jag är ordförande i förbundet för delaktighet och jämlikhet.

18:07:58 Och särskilt välkommen. Det vill jag jämna till. Nu skulle jag våra tre föreläsare, som vi har bjudit in idag, och det är Ida Hansson som är ordförande unga hörselskadade, och så är det Malin Ekman antingen men hon hör mig ju inte nu så vi får hälsa vi får hälsa er

18:08:27 välkomna när hon kommer in på mötet, och sen eller och Malin är då är generaldirektör för myndigheten för delaktighet och särskilt välkommen också till Fredrik.

18:08:40 Malmberg, som är direktör för institutet för mänskliga rättigheter.

18:08:47 Och till det här mötet har vi också bjudit in de funktionshinder politiska talespersonerna som.

18:08:58 Finns innan jag, som varje riksdagsparti har ju sett, och vi har fått ja tack till vår inbjudan ifrån tre.

18:09:12 Tackar och det är miljöpartiet som representeras av Nils Larsen och det är Centerpartiet som representeras här idag av kristen här igen, block och så är det liberalerna som representeras av Malin Danielsson.

18:09:38 Temat för dagens seminarium, som ni ju naturligtvis alla redan känner till, är: Hur lever Sverige upp till konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning?

18:09:54 I mars förra året så granskades Sverige av FN-kommitténs rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

18:10:07 Om hur Sverige lever upp till de åtagande som Sverige, Jocke. I och med att man har ratificerat konventionen.

18:10:23 Man kan väl säga att svaret på den frågan om i Sverige.

18:10:30 Nej, sköter sitt uppdrag, var väl eller vad det var, resulterade i ett antal skarpa rekommendationer om åtgärder som Sverige förväntas vidta.

18:10:48 Jag vet inte om jag uttrycker mig lite hårdare än vad kommit till en sa, men det var väl det som är ande sändningen i rekommendationen att man förvärrar Sverige förväntas.

18:11:00 Ta bättre ansvar för sitt uppdrag eller sitt åtagande än vad han har gjort tidigare.

18:11:12 Mer om vad kommitténs rekommendationer innehåller och gick går ut på och förhåller sig till vad Sverige borde göra, följer av ansvarandena som vi sen kommer att få par och det är nog man Maria och så våra inbjudna gäster kommer att prata om de sakerna.

18:11:39 Det kan mot den bakgrunden att Sverige förhåller sig så passivt synas märkligt med tanke på att Sverige var ju en av de stater som var drivande för att.

18:11:52 Konventionen skulle komma till stolt och Sverige var också en av de första staterna att ratificera konventionen, liksom att underteckna det figurativa protokollet, vilket ju borde innebära ett större intresse än vad att Sverige har visat i praktisk handling

18:12:20 åtminstone.

18:12:25 Så och även förra gången Sverige granskades. Det var ju ettusen niohundrafjorton.

18:12:36 Nej, förlåt mig inte det tvåtusenfjorton så fick vi också.

18:12:44 Rekommendationer om att.

18:12:48 Vidta åtgärder för att bättre leva efterlevande. De olika artiklarna och principerna.

18:12:58 Som Jo, var till för att tillförsäkra personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, på samma sätt som gäller för övriga medborgare.

18:13:21 Så att vi hoppas ju att konventionen ska vara tillräckligt utmanande för att.

18:13:37 Man politiskt både medvetet och i kommunkret. Handling skall så verkliga de artiklar att göra de artiklarna till sig till verklighet som är idag från Sveriges sida.

18:13:58 Egentligen inte har gjort särskilt mycket hårt.

18:14:03 Eh, så vi får hoppas och se fritt hopp. Och så frågar man kan ställa sig då är om vi kan se framtiden an med tillförsikt och om.

18:14:21 Kommittén det kommer om om och om.

18:14:30 Om konventionen kommer att.

18:14:35 Följs av på ett bättre sätt än än tidigare, och det är de frågorna som vi idag ska ägna tid åt att diskutera.

18:14:47 Kan vi förvänta oss att det sker förbättringar, att funktionshinder, politiken blir mer konkret och okej?

18:15:05 Och så tar vi närmare oss målen om jämlikhet och full delaktighet.

18:15:11 Och så och med de orden så tänker man lämna över till Maria som ska vara Maria Johansson, som ska vara vår moderator idag och moderera seminariet åt oss.

18:15:28 Varsågod? Maria, ordet är ditt.

18:15:32 Tack så mycket. Lars. Och nu säger vi välkommen till Malin Ekman Aldén också.

18:15:39 Vad roligt att det funkade. Till slut, Malin. Alla har varit med och följt här.

18:15:45 Eh: Dina försök att att ansluta, men nu försvann du. Ja, där är det jättebra.

18:15:48 Nej, men ja, jag menar ja. Tack. Ja.

18:15:51 Okej. Tack så mycket. Lars: ja.

18:15:59 Sverige har ju granskat vid två tillfällen som som Lars lämpande och när granskningen ägde rum, då.

18:16:06 För nästan exakt ett år sedan. Då hade ju kommittén gällt här i Sverige i lite drygt femton år när trädde i kraften fjorton januari tvåtusennio, om man ska säga några lite mer om just själva serpd alltså Covid-nitton den är ju en av de så kallade

18:16:33 människorättskonventionerna tillsammans med bland annat barnkonventionen. Kvinnokonventionen, kombinationen om sociala och kulturella rättigheter genom medborgarna och politiska rättigheter, konventionen mot tortyr och kombinationen, av avskaffandet av rasdiskriminering det finns ytterligare

18:17:00 en några men det här är ju en: det är den grupp av kommissionen som man kallar för människor att konventioner.

18:17:12 Det som är också det som är speciellt med med ser på. Det är ju ingen annan av de här människorättskonventionerna har just rättighetsbärarna själva varit så involverade i framtagandet.

18:17:29 Så när det gäller Tp det och skrivit så mycket av texterna, och det är ju bland annat faktiskt en en svensk Kicki Nordström som har skrivit väldigt mycket i det som sedan blev ser på det, Eh, nåt annat som också utmärker så hjälper det som ger den senaste av de här i den här

18:17:56 konventionsgruppen. Det är att den visar så tydligt att dom ekonomiskt, sociala och kulturella rättigheterna, det som jag brukar kalla för rättigheter, den konventionen och det här, som är politiska och medborgerliga rättigheter, den konventionen i ser på det bakas det här samman och det

18:18:20 tydliggör så att det blir väldigt tydligt att för att kunna tillgodogöra sig sina medborgare och politiska rättigheter så måste man också få de här ekonomiska, sociala, kulturella rättigheterna tillgodosedda.

18:18:36 Man är ju ofta lite har lite lägre status ses som ja, men där kan man ju vibbla lite, och det handlar om politiska prioriteringar och sådana saker, men det gör ju inte det egentligen, och det blir väldigt tydligt i c er.

18:18:55 För det. Jag ska sluta prata om det, men det är ju en favoritkonvention. Helt klart.

18:19:02 Och jag hade förmånen att för några år sedan arbeta med att intervjua, då är det trettio personer i Sverige som var med vid framtagandet av den här konventionen, och det blev en bok tillsammans med i samarbete med den egna historiska föreningen hett och Emma-fonden och boken Heter

18:19:23 inget om oss utan oss, och det finns en en webbplats där man kan ta del av den i alla möjliga format.

18:19:32 Men det är stort det här med med konventionen. Men nu har det som sagt gått.

18:19:41 Nu har det gått sexton år förra året så var det ju flera rapporter som lämnades från Sverige inför att kommittén skulle granska Sveriges och en av de rapporterna det var ju den så kallade alternativrapporten som svenska civilsamhället under ledning av funktionsrätt Sverige

18:20:05 lämnade in respekt för rättigheter och, där så konstaterade civilsamhället och och rörelsen då att implementeringen illa.

18:20:17 Den går till och med bakåt, i vissa fall, att det saknas politiska reformer mätbara mål och tvärpolitisk samordning i den funktion till den politiska strategin, att samordningen fortfarande ligger på socialdepartementet, trots att det är att rättigheter för personer med

18:20:40 funktionsnedsättning inte handlar enbart om socialpolitik.

18:20:44 Det handlar om mänskliga rättigheter och genomsyrar alla politikområden. Det är också så att andelen av Bnp, Sverige, som går till att genomföra, förverkliga de här rättigheterna.

18:20:59 Det är en minskar och har gjort så under många år.

18:21:06 Kommittén när de hade efter den här granskningen och efter som de inför då hade läst de här rapporterna.

18:21:17 De lyssnade på regeringen på plats i Genevé och träffade flera ifrån civilsamhälle, träffade myndigheter och sen så lämnar de sina rekommendationer och sina kommentarer, och om ni bara väldigt snabbt ska repetera vad kommittén sa då är det först en del plus

18:21:43 här, att man ser positivt på att Sverige tjugohundrasjutton bildar en så kallad Inter departemental arbetsgrupp.

18:21:53 Alltså där olika departement arbetar tillsammans med att genomföra på under politiken.

18:22:02 En stor händelse var ju tjugo hundra, tjuogoett, där institutet för mänskliga rättigheter äntligen inrättades.

18:22:13 Efter många års kamp, att det finns en strategi för uppföljning den sträcker sig från tjugo tjuogoett till tjugo, trettioett, och att barnkonventionen har blivit svensk lag, men man oroar sig för återgången till den medicinska modellen när det gäller personer med funktionsnedsättning i Sverige och

18:22:41 framför allt genomsyrar det det som handlar om social trygghet och socialt stöd av olika slag.

18:22:48 Man nämnde, precis som funktionsnedsättning och civilsamhället.

18:22:52 Det här med den minskade andelen av Bnp, och man är och klagar också på att Sverige inte har gjort så hjälper det till svensk lag att det inte finns någon systematisk översyn över hur svenska lagar förhåller sig till konventionen.

18:23:12 Det har inte gjorts någon sådant sedan direktciterade, och att domstolar och myndigheter i allmänhet i Sverige inte tolkar nationell rätt utifrån konventionen, alltså det som vi brukar prata om konventionskornform torkning.

18:23:29 Nu har vi tre personer här med oss ikväll. Sen på olika sätt, både var involverad i de här rapporteringarna som gjordes inför det här förhöret, och också alla tre var på plats i Korev under den här granskningen, och det ska bli så intressant att få ta del av era intryck därifrån och Nej, jag tänkte att

18:24:00 vi tar och börja med att välkomna Ida Hansson, som är ordförande för unga rörelsehindrade, varsågodda.

18:24:10 Det är ordförande för unga hörselskadade. Unga rörelser hindrade fortfarande med här också, men det är inte han som pratar.

18:24:15 Nej, men det har ju så har jag ingen rört inre.

18:24:18 Jag tror det. Kom på den reflex.

18:24:20 Jamen. Det var ju det dummaste jag hört. Det är Oscar som är, och du är ordförande för unga hörselskadade.

18:24:28 Förlåt i det.

18:24:30 Det är ingen fara. Tack för ordet. Jag var där i generellt en representant.

18:24:38 Nätverket unga för tillgänglighet. Som är en paraplyorganisation för att flera olika ungdoms kunskapsorganisationer, bland annat unga rörelser.

18:24:47 Också jag ska berätta lite om hur själva förhöret gick till i genära. Mina intryck därifrån.

18:24:53 Jag börjar med så hade vi förberett ganska mycket innan. För att täcka så mycket som möjligt och dela upp olika områden mellan oss för att vi hade fått ett privat förhör med kommittén innan Sveriges officiella delegation fick vara med i rummet, även institutet att vara med på det här förhöret

18:25:12 innan. Och det hade vi nittio sekunder per person. Och presenterat att vi hade verkligen delat upp och förberett att vi skulle hinna.

18:25:20 Och jag pratade om skola. Och tryckte på att elever ofta måste misslyckas i skolan innan man får stöd.

18:25:25 Vi hade också ett privat möte med den här taskform som är ansvarig för Sverige, som hade sett ut fyra personer från kommittén som hade granskat Sverige lite extra på djupet, och det som jag är minst starkast från det här lilla mötet med palkorsen var att dom hade väldigt svårt att

18:25:44 förstå systemet med kommunalt självstyre, lite fritt översatt en kommentar från dom bara så ni sista nationella lagar, och sen får kommunerna välja om dom vill följa dom, har jag förstått det rätt och lite så blev det ju med alla de regionala kommunala skillnader som vi har att det blir liksom en kommunal kapplöpning mot en

18:26:05 bottenivå, med hänvisning till, likställighetsprincipen.

18:26:08 Sen själva förhöret jag funderade på hur kritiska skulle vara. Min föredragning idag, men jag tänker att jag är från civilsamhället som min roll är att vara kritisk.

18:26:21 Det gick inte så bra på det här förhöret. Regeringsdelegationen kunde ju inte svara på frågorna.

18:26:26 De hade ingen förståelse för konventionen. En annan person från civilsamhället som var med, som har varit med på andra liknande förhör för andra konventioner för att det här var det värsta som den personen hade sett är det den första för mig vi har hängt i jämförelse med en liten på den personens ord jag

18:26:44 tänkte återberätta några av frågorna som var för att liksom illustrera hur förhöret gick till, och det var det professor Makes köper, som är professor i juridik som inledde förhöret och satte tonen direkt med de första frågorna men han sa att Sverige har ju

18:27:01 länge stått i framkant när det gäller mänskliga rättigheter, att Sverige har väldigt gott rykte.

18:27:06 Och då är också förväntningarna väldigt höga för Sverige att man ska kunna det här med mänskliga rättigheter.

18:27:13 Så den första frågan gällde definitionen av funktionsnedsättning.

18:27:18 Mot bakgrund av funktionsnedsättning i sin alternativrapport hade varnat för en återgång till den medicinska modellen.

18:27:26 Så då frågade man kan köpa vilken roll funktionshinder i samhället spelar rollen av medicinsk expertis, i definitionen av funktionshinder eller funktionshinder eller funktionsnedsättning.

18:27:38 Enligt svensk lag, och då började den svenska delegationen med att citera lagtexten i diskrimineringslagen och ganska snart så blir de avbrutna av marknadschefer, och vilket också satt i tonen, och detta var inte första gången de blev avbrutna och kommittén för att de inte svarade

18:27:55 ordentligt på frågorna, Eh, talskor, som för Sverige hade ju läst lagtexten innan och Microsoft, professor i juridik, så att han hade, ju, liksom koll och de hade ju detaljfrågor i hur man skulle tolka lagen snarare än att behöva en upplysning

18:28:11 om vad lagtexten är. Så att han arbetar så tydliga frågan: Vilken roll har hindren och vilken roll har den medicinska bedömningen och då kunde delegationen inte svara på det, utan bara då får jag återkomma med skriftligt svar i alla fall min erfarenhet och det som stod också i vår

18:28:31 alternativ rapport var att man lägger stor övervikt på den medicinska bedömningen för ett läkarintyg, för hörselskada att man behöver visa upp ett radiogram, beställa, till exempel ingen roll vad han hört skadade när jag vill utan det är ju gammalt som avgör om du ska gå på

18:28:44 riksgymnasiet skadade. För mig personligen, så spelar det ingen roll om jag vaknar av min väckarklocka eller inte.

18:28:50 Mitt program säger att jag inte kan få en väckarklocka med vibration.

18:28:54 Får jag köpa själv?

18:28:56 Fråga nummer två gällde begreppet bristande tillgänglighet också i diskrimineringslagen, och du beskriver chef för att en som ett misslyckat försök till whiteboard, det vill säga skälig anpassning, än de konventionen och svaret från Sverige var att

18:29:18 vi ser dem som synonymer för det mesta, det vill säga, ja, det är ett misslyckat försök att använda begreppet för konventionen och att det inte är tillräckligt.

18:29:28 Och köpa för tidigare, om det verkligen åter att Sverige inte ger skälig anpassning inom alla områden som textar konventionen, utan bara dom som gäller tillgänglighet och bara i dom områden som täcks av bland annat diskrimineringslagen och konstaterar att det finns en tydlig lucka när det kommer

18:29:45 till svensk lag till konventionen vad sanna resa innan, så har man inte gjort en ordentlig granskning av den svenska lagsystemet för att se till att överensstämja med konventionen, och här blev ett jättetydligt exempel det skulle behöva tydligare anpassningar av systemet för att det ska överensstämja

18:30:03 med anmälningen och liksom begreppen som används i funktionsnedsättning.

18:30:09 Den tredje frågan gäller, för det har kommit in, beslutade för några år sedan. Där Sverige inte gjorde som de önskar.

18:30:19 Det vad det gäller för om personen i fråga styr över vilken typ av anpassningar som görs när man ska få skäliga anpassningar eller om det är upp till myndigheten eller i det aktuella fallet, universitetet, det vill säga att han har fram tillgänglighetsanpassningarna i dialog med personen med

18:30:37 funktionsnedsättning det som är skälig anpassning eller följer man, liksom en standard.

18:30:42 Vad man erbjuder och dessvärre delegationen med att redogöra för tillgänglighetskraven i den svenska bygglagen och med den ska tolka det här snällt, så tänkte jag att det var en fel översättning att dom tolkar det som anpassning eller a komedition som boende vilket är

18:31:02 samma ord som betyder två saker. Men det visar ju också en bristande kännedom om ganska grundläggande terminologi i kunskapskommissionen att den här bristande kunskapen, som är återkommande genom de här två dagars förhören och flera gånger besvarade legationen märkligt

18:31:18 eller på något sätt civilsamhället som sitter och lyssnar att vara något fel i vissa frågor, till exempel när kommittén frågar om vilket stöd som ges till föräldrar som har en funktionsnedsättning så svarar delegationen på vilket stöd det finns föräldrar till barn med funktionsnedsättning

18:31:34 även när frågan förtydligas. Det är som att man inte kan föreställa sig existensen av föräldrar med funktionsnedsättning, och det finns inte heller så mycket stöd att få.

18:31:46 Så för att som sitter och lyssnar, så finns det kanske en viss känsla av skadeglädje, men framförallt en lättnad över att jag bekräftar framkommit hem allt det som vi har sagt under så lång tid, Sverige har länge haft en självbild som att man ska väldigt långt fram i rättighetsfrågor och det känns

18:32:03 som att vår kritik inte blir lyssnad på. Och här är det liksom svart och vitt.

18:32:08 De kan inte svara på frågan om hur konventionen används i Sverige för att konventionen faktiskt inte används i Sverige.

18:32:15 De får en fråga om samverkan med civilsamhället ser ut med organisationer för personer med funktionsnedsättning, prata om det finns och delegationen då är det ju på de samråd som finns, framför allt funktionshinderdelegationen där jag sitter som representant intressant för

18:32:36 kommittén. Vi pratade med representanter från funktionshinder.

18:32:39 Organisationen idag på förmiddagen. Är ni medvetna om att de inte har samma uppfattning som är om hur effektiva de här samrådsmötena är.

18:32:47 Nej, det var de ju inte. Det finns utrymme för utveckling. Konstaterar att man köper som är min nya ideal, utrymme för utveckling skulle kunna vara flugan för Sverige som kunder politik generellt för min förhoppning när jag lämnade generellt var att Sverige ett självbild som ett

18:33:08 framgångsland i funktionsnedsättning hade fått en rejäl smäll. Att det skulle leda till insikt om att vi behöver ta ett omtag, att vi behöver jobba med aktivt med de här frågorna, men under det året som har gått så här ett val, så har jag börjat tvivla på att det är det budskapet som har gått fram det

18:33:26 fartas inte offentligt utan så här som en pinsam katastrof, som det faktiskt var, så det ska bli spännande, därför att höra från tavlorna efter mig och se vad de hade uppskattning och förhöret om de har samma uppfattning som jag men om jag därför avslutar med att citera professor

18:33:44 whiteboard att konventionen kräver en transformation av existerande system och implementeringen av en människorättmodell av funktionsnedsättning nära rättigheterna för alla personer med funktionsnedsättning, men kommit henne bekymrad över hur Sverige ska lyckas med

18:34:03 detta när landet inte verkar förstå standarder och principer i konventionen och sina egna skyldigheter i att möta och upprätthålla dem.

18:34:14 Tack.

18:34:17 Tack så mycket. Ida. Då går vi rakt över till Malin Ekman Aldén som är generaldirektör vid myndigheten för delaktig.

18:34:27 Varsågod. Malin.

18:34:29 Tack så mycket. Nu ska jag bara kolla att jag hörs. Går det bra? Ja härligt.

18:34:33 Ja.

18:34:36 Det var ordningar visor ida, får jag säga, men väl talat ändå. Ja, men tack för att jag fick få vara med här idag, och jag ska också försöka ge ett annat perspektiv på den här tillställningen för ett år sedan.

18:34:52 Jag var med som expert, jag jobbar ju inte på Regeringskansliet, och därför representerade jag inte politiken utan mer i expert som myndigheter för delaktighet där, så därför känner jag kanske att jag inte kan ta ansvar för förberedelser och så som gjordes inför det här förra året fullt ut jag försökte

18:35:16 bidra på det viset. Jag kunde med de frågor som som jag fick hantera då. I den där den roll jag hade, men ja, vad ska man säga? Nej?

18:35:27 Men jag tycker det här jag har också varit på ganska många emmar förhör, som, även som regeringsexpert då tidigare, och jag kan också tycka att det här förhöret stack ut på lite olika sätt, dels var det ett ja ska man vara lite så här tekniskt, då och om man då sitter på den sidan av skanket som vi gjorde så så

18:35:48 var det ett osedvanligt ja, ett tufft förhör, skulle jag säga, med ganska dåliga förutsättningar för delegationen att göra sitt jobb, och det styrs ju så att säga ordföranden i kommittén valde att rigga mötet Eh och så på på det viset kan man ju känna att hade vi haft ett annat

18:36:12 upplägg på själva, liksom förhörets utformning, så hade förmodligen också svaren kunnat bli bättre än vad de blev.

18:36:20 Sen kan man ju alltid fundera på om det här kvalitén på svaren eller bristen på på insikt, som liksom synliggjorde, som idag beskrev tydligt: om det handlar om om det handlar om om att det kanske är en lite större ett lite större glapp mellan konventionen och realpolitiken om

18:36:46 man egentligen förstår och att det då blir det en ganska stor klass när, liksom tjänstemän från, som jobbar i det vardagliga, i det svenska politiska systemet, möter dem principer och utgångspunkter som de här: ämnena, juristerna, bland annat när professor Chaufför har det tycker jag

18:37:08 i alla fall var en intressant iakttagelse som jag blev så himla tydlig på.

18:37:13 Det här förhöret. Och den här frågan som vida just valde att exemplifiera med, som handlar om definitionen av funktionshinder och den medicinska modellen.

18:37:23 Den är ju ett väldigt tydligt exempel på det där man är i ett administrativt system som det svenska politiska systemet har byggt upp egentligen en hel välfärdsmodell på olika typer av bedömningar och definitioner som man har tagit fram för att de ska vara mätbara

18:37:43 hanterbara möjliga att kontrollera i form av kostnader och då hamnar man såklart väldigt lätt i den här typen av definitioner som handlar om och den professionella bedömningar som går att få ner på ett papper som går att identifiera i form av och det ställs ju

18:38:05 precis som Ida väldigt tydligt berättar mot den enskilde individens kunskap, förutsättningar.

18:38:13 Och vilja också många gånger jag tänker att det här är jag som person med funktionsnedsättning.

18:38:20 I Sverige känner man ju väldigt mycket i vardagen. Att det är så här. Och det här blev liksom mer på system nivå, en ganska tydlig och Sverige delar ju säkert det här problemet med typ nästan alla andra länder och det här tycker jag är intressant: om man ska försöka tillämpa

18:38:37 eventuell kommission i ett politiskt system, hur man ska kunna göra en sån kulturrese som den här Människorättsmodellen kräver och hur långt det ibland kan stå från praktiken, och inte minst då i länder som Sverige med väldigt starkt och ett gammalt välfärdssystem det är ett land

18:38:57 som inte saknar det kan vara lättare på ett vis. Där blir också lagstiftningen mer principiell betyder inte att den i praktiken deparerar någon välfärd till personer men det blir

mindre problem än i det här fallet, och där tycker jag generellt är en väldigt intressant fråga är det egentligen tuffare för länder

18:39:17 med rädda välfärdssystemet att implementera mänskliga rättigheter än för andra länder som kanske inte har det och jobbar med andra grunder som grund och det finns ju plus och minus med det där, men det var bara som om jag bara reflekterar över nu när du också tog upp det till valfråga men sen

18:39:34 finns det också saker att säga om förhöret som handlar om vad vi lever i för politiskt system.

18:39:41 I Sverige idag. Vi har en regering som bygger på en politisk överenskommelse.

18:39:45 Det kan man säga, det politiska utrymmet för olika departement, att är väldigt litet och allting är framför allt, det gör också att flexibiliteten hos den som ska svara på en fråga: är väsentligt mindre än i ett system där en regering till exempel har en tydlig ingång och där man har en större liksom ett större

18:40:08 utrymme. Jag tänker att det är också präglade den här dialogen ganska mycket.

18:40:11 Skulle jag gissa, utan att det är bara minst, liksom utifrån min kunskap.

18:40:16 Då? Men stummas imorgon? Nej, men det fanns ju såklart ganska allvarliga kunskapsbrister i de svenska svaren.

18:40:25 Jag skulle också säga att på de flesta hemmafina finns det också en grundläggande okunskap om förståelse eller om det svenska systemet från dem som frågar det gör också att dialogen blir svår särskilt när man pratar om ja, om det spelar egentligen ingen roll vilket rättighetsområde man

18:40:46 pratar om, utan det finns liksom en. Det är svårt att mötas i det där förbereder väldigt tydligt.

18:40:53 Därmed inte sagt att, ja, jag tänker så här att jag jag håller med många saker som du sa i där jag tänker att om vi ska om konventionen med de utgångspunkter som kommer till en gång uttryck för skulle bli svensk lag då skulle det krävas att det är ett ganska stort paradigmskifte vi ser där

18:41:16 och tänker kring funktionsperson, efter personer med funktionsnedsättning. Det blev ganska tydligt där.

18:41:23 Sen är det ju så att Eh: Men jag tänker att vi nu när vi har jag håller kanske inte med om att man inte har agerat.

18:41:36 Jag tänker så här. Vi lever med en politisk regering med vissa prioriteringar.

18:41:42 Vi har också en omvärld som har gjort att prioriteringarna förändrats ganska dramatisk i politik skulle jag kunna ändå våga säga: regeringen har ju valt nu att Eh, jag tycker ändå att ministern, som är ansvarig för frågorna på socialdepartementet för samordningen och tar jag har ju ändå tagit det på största

18:42:09 allvar och har på olika sätt ändå försökt att skapa förutsättningar för att de här rekommendationerna ska hanteras på ett seriöst sätt.

18:42:18 Och sen kan man ju tycka att kanske att det behövs mer resurser och och mer och framförallt också en hel del lagstiftningsförändringar för att hantera dem men så långt har det inte kommit än, men konkret så har man ju nu i den här strategin som ändå kommit fram som något positivt gått in i nästa

18:42:42 steg vi jobbar just nu tillsammans med trettio myndigheter om att ta fram en handlingsplan för de kommande fem åren.

18:42:48 De sista strategin och i det arbetet så har i medskicken i det regeringsuppdraget, så fick vi ju så ligger de här rekommendationerna som en väldigt tydlig raster som ska hanteras och också följas upp, vi har ju också ett uppdrag om att sprida kunskap om den här

18:43:10 rekommendationerna runt om i Sverige jobbar med Prio just nu på kommuner och regioner, och vi ser också fram emot en ytterligare satsning från regeringen mot kommunregioner som handlar om att stärka deras funktionshinder politiska arbete och i det också liksom koppla på uppföljningen och rekommendationerna så att jag

18:43:33 tänker att det blir regeringens sätt att ändå jobba med de här sakerna, för att det både skapar ökad insikt runt om i Sverige kring att rekommendationerna har kommit det försöker jag också använda det för att öka kunskapen om konventionen som sådan för den behöver ju ökas och sen tror jag det är

18:43:54 handlingsplansarbetet för att de här rekommendationerna ligger som raster, så jobbar vi oss igenom tillsammans med våra kollegor på de andra myndigheterna genom alla de här tolv prioriterade områdena i strategin och det är ju allt från rättsväsendet till

18:44:08 socialpolitiska frågor och genom att belysa dem utifrån ett rekommendationsperspektiv så ökar ju också insikten om åtagandet till CDP, så jag tänker att man utan att du har gjort en sån här total reform eller en total genomgång av lagstiftning och så

18:44:25 eh har försökt att ändå på ett seriös att ta hand om det här. Sen är det ju en fråga om politik.

18:44:33 Om man ska gå längre och framförallt om man då ska ta ett grundläggande Nappat tag just kring utgångspunkter.

18:44:41 Och så, Eh: där kan man ju diskutera hur länge som helst och vad som är troligt och inte och sånt där, men jag ska inte göra det idag, men det är ju där är ju också funktionshinderrörelsen, såklart superviktig för att driva på precis som de hade ett väldigt stort alltså deras rapport och det arbete som de

18:45:00 gjorde i anslutning till förra året, hade stor inverkan på olika frågor som kom upp på vilka slutsatser och analyser kommittén gjorde, så behövs ju också dom väldigt tydligt i uppföljningen för att det ska bli fart och det handlar ju om att ligga på oss som har en stor del av jobbet just nu men också

18:45:19 på regeringen i rollen som lagstiftar regering av riksdagen i rollen som lagstiftare, så det finns ju ganska mycket att göra, och jag såg att vi snart ska få höra några riksdagspolitiker här, så det ska bli jättespännande att höra hur de tänker kring det här men på det stora hela ja,

18:45:39 nej, men jag tycker ett sånt här förhör lämnar ju. Jag tycker att man kan verkligen känna att Sverige har en del att fundera på att ha gått från kanske lite världs ledande på åttio-talet, då tänker jag att det handlar kanske framför allt om att vi inte är principiellt världsledande på att

18:45:58 jobba med mänskliga rättigheter som grund för vårt system. System som bygger på andra principer som handlar handlat väldigt mycket om att skapa just socialt trygghet och välfärd för personer i utsatta situationer funktionsnedsättning igen, och att det är faktiskt i praktiken något lite annorlunda än den

18:46:17 här. Vad ska jag säga? Emmar, modellen som kommittén vill och vill se att vi på ett bättre sätt tar hand om. Så det var det jag hade tänkt säga tack.

18:46:28 Tack så mycket, Malin. Då går vi direkt vidare till Fredrik Malmberg, direktör.

18:46:36 Det? Emmar-institutet och ett institut som ju omnämnda någon gång har ganska positiv del i rekommendationerna och kommentarerna.

18:46:47 Varsågod, Fredrik.

18:46:48 Ja, men tack. Och jag tror att det var lite besvärligt för en del i den svenska delegationen att vi faktiskt också hade röst på det här förhöret.

18:46:58 Vårans bild också. Det är det som är poäng med ett oberoende ämne när landet i fråga granskas, då får du även institutet ges in bild av det, och den behöver inte alltid skiljas åt, men det var ganska så stora skillnader faktiskt i hur vi beskrev situationen åt läget och

18:47:17 det som beskrevs av den svenska delegationen tycker jag var jätteintressant.

18:47:20 Att höra reflektionerna av talarna innan verkligen och Ida. Du sa att du kunde vara kritisk från civilsamhället och att jag inte har några problem att vara kritisk heller, och det är intressant att reflektera över hur det här förut genomfördes jag tror att Malin är något på spåret

18:47:41 kopplat till välfärd det är inte fel att vara välfärdsstat.

18:47:46 Det är absolut inte fel av välfärdsambitioner.

18:47:49 Det är inte fel och resurser att satsa heller för den delen hem, och kanske också borde vara fler här.

18:47:54 Däremot är det fel att sätta ett likhetstecken men att man därmed också respekterar mänskliga rättigheter.

18:48:01 Det ger möjlighet att göra det, att det är bra resurser. Saker sätter ett stort avtryck om man respekterar mänskligheten involverar man ju personerna som det handlar om sin makt över sin situation och så vidare, kan man leva ett självbestämt liv.

18:48:19 Allt det här är ju det som präglar, om man tar med sig ett människors perspektiv eller inte.

18:48:25 Det är ju hela det som var paradigmskiftet med att få en funktionsnedsättning, bara någon annan som satte tonen eller bestämde, så fick man bara ta emot om man hade en funktionsnedsättning, utan att man faktiskt skulle få leva ett självständigt, bil och vara den som var i förra sätet när frågorna ska avgöras

18:48:44 då, och det var ju därför det var ändå, måste jag säga, lite jobbigt att sitta där på det här förhöret.

18:48:54 Jag upplevde att den svenska relationen bestod av väldigt många kunniga experter på sina områden, men man hade dålig koll på vad konventionen innebär.

18:49:07 Som du målar det kan handla lite om hur man genomförde det här, även om jag tror att det handlar mer om kunskaper om funktionshögskolan faktiskt och vad den kräver.

18:49:17 Men sen var jag förra veckan i generellt när Kanada blev förhörda, och då var det samma personer.

18:49:28 Det var Microsoft ingen skillnad var det så att de gjorde något annat med Kanada än med Sverige, utan det var samma upplägg, samma typ av frågeställningar med ett helt annat sätt att svara på frågorna med oerhört mycket mer kunskap om konventionen och ett lugn att faktiskt kunna ta sig an fråga sen det är klart att det finns ganska många utmaningar i

18:49:49 Kanada också för all del, men det var en enorm skillnad, och då kände jag verkligen rummet.

18:49:55 Okej. Så här kan det också gå till. Om man har koll på konventionen och är förberedd på den och också har representerat över.

18:50:02 Det är klart att det är sakpolitiska reform. Man behöver göra ett land, men hur man kan koppla det till en förståelse av de kravkommissionen ställ och analyserar också självkritiska över vissa utmaningar och brister.

18:50:14 Som de vågade göra i rummet faktiskt, och en respekt för funktionsnedsättning som fanns med där delegationen kunde prata om de koncentration och dialog man hade haft inför det här förhöret av Kanada sen hade det naturligtvis funktionsnedsättning deras institut för

18:50:34 mänskliga rättigheter också självklart. Kritiska synpunkter. Varje land jämfört med sig självt.

18:50:39 Om man vill komma längre. Men det var ändå en stor skillnad som slog mig faktiskt i veckan, så man ska säga något mer om vad som hände och vad kommittén sa då först ska

du kanske säga lite om vår roll, då det är att vi har en särskild roll att barn är oberoende nationella mekanismen som det är till enligt

18:51:02 artikel trettiofire. noll det där låter otroligt tekniskt med era poäng med det är ju att kommissionen, om rättigheter, personer med funktionsnedsättning är ju rätt unik, som kommission.

18:51:15 Det är den mest moderna kommissionen, och i den så ligger det att man i varje land också ska ha ett särskilt system för att följa upp att den här kommissionen genomförs där ska regeringen ha sin del.

18:51:26 De ska ha en vokalpunkt. Ja, är särskilt ansvarig. Utpekad funktion i regeringskansliet.

18:51:34 Det ska finnas en oberoende aktör. Vi i Sverige tillbaka att det här genomförs och civilsamhälle.

18:51:42 Funktionsnedsrörelsen. Personer som har själva lever med funktionsnedsättning ska också vara en del av det här sättet att följa upp konventionen, och det här är då artikel trettiofire ja, och det där är en väldigt viktig del av att faktiskt som jag, tror vi måste utveckla framöver att verkligen följa den här kommissionen

18:52:05 förstås fullt ut och genomförs fullt ut och då håller jag med i dig iakttag så att jag hade också hoppats, som du, att det här skulle bli en tydlig, kanske en winkad kol efteråt, att man skulle känna Oj, det här gick inte jättebra hur kan vi ta tag i det här och det är kanske som du säger,

18:52:22 mål, att det hänt mycket i vår omvärld och annat men det är någonting som både jag och i funktionsnedsättning.

18:52:33 För jag tycker kanske att det blev ändå en känsla av att kommittén hade varit lite dumpa och lite elaka och jobbiga med sitt sätt att fråga att det landar lite där, snarare att landa i den här självkritiken.

18:52:46 Så, okej, vad kan vi ta åt oss av det här? Faktiskt? Och jag, erbjuder oss ganska direkt efteråt.

18:52:53 Också till en ganska nytt att ge fortbildning i konventionen, att ha en dialog med skattet om betydelsen och tolkningar och annat.

18:53:04 Det kanske ni också har gjort och så, men jag tror att det där är ändå viktigt att jobba med framåt.

18:53:08 Förståelsen behöver ändå öka. Det är helt klart ja, men vad händer då? Den förra granskningen?

18:53:15 Det har ju ni också varit inne på att förra gången tvåtusenfjorton, tio år tillbaka i tiden, då var nog ändå bilden att Sverige var det här lite skinna exemplet ändå med föredöme, även om det fanns utmaningar även där.

18:53:32 Så jag tror att det kanske också upp lite besvikelse hos personerna i kommittén att man tycker att man inte fick rimliga svar på frågorna som du fredgjorde för känslor så vidare att man faktiskt inte fick dem, och man borde inte bli så överraskad för det här är en gedigen process den börjar ju långt innan själva.

18:53:54 Förhöret är: man får en lista med frågor tvåtusenarton, Sverige svarar på den här frågan tvåtusennitton.

18:54:01 Det kommer alternativrapporter från civilsamhället och institutet, där man kan ana frågeställningar som kommer upp.

18:54:08 Och sen är den här dialogen, och sen kommer rekommendationen alltså, det är en ganska gedigen process där det finns tid att ana vilka utmaningar som Sverige behöver svara på, och när rekommendation har kommit och som ni pekar på, så fick vi ju naturligtvis en del positiva saker är en sådan sak

18:54:27 som kommitté lyfter fram, som som Maria också nämnde inledningsvis.

18:54:31 Det är ju där med att Sverige har en tagit fram strategi för uppföljning av funktionshinderspolitiken, som det heter i den då.

18:54:39 Det är ju lite bredare, kanske lite annorlunda, inte bredare, men annorlunda.

18:54:44 Man ser ju bara funktionsnedsättning, men det lyfters sen som ett exempel, och jag tycker det är en utveckling som kommer nu att följa upp.

18:54:51 Kommenteras rekommendationer som Mf: vi jobbar med. Bra, man lyfter fram det här med att barnkommissionen har fått tydliga rättsligt genomslag.

18:55:02 Om man lyfter fram att vi har den här oberoende funktionen som institutet där.

18:55:05 Men det var väl ungefär det jag kommitténs roll igen, kanske inte heller stryka medors, utan att peka på saker som behöver tas fram.

18:55:12 Och då är den stora saken det som har nämnts här. Det är ju att man anar tillbaka till mer av medicinsk modell, och det är ju verkligen inte positivt då där man lyft också fram det som när ida nämnde om det här det är alltså en film blir kol kommunalt självstyre som det är fel i sig idag, hur

18:55:35 kanamla med i rätt stor utsträckning, men att det inte riktigt kan beskriva hur vi jobbar med att hålla samman och strategiskt arbete.

18:55:43 Genomföra konventionen det tycker jag faktiskt ska göra att man hade bättre svar på vad som hade visst, man kan ha olikheter i landet när det gäller hur man styr och man måste ändå visa att de här grundläggande rättigheterna respekteras och följs upp i så fall och de lyfter ju fram det som också har

18:56:01 nämnts att kommissionen inte får tillräckligt genomslag i lagstiftning och rättstillämpning, och det har ju gift även institut och sagt också att man borde åtminstone börja där man gjorde med barnkonventionen, där har man ju gjort flera genomlysningar av hur den stämmer överens med

18:56:18 svensk rätt. Det är själva lagstiftningen och i praktiken och sådana genomlysningar borde man kunna ta initiativ till det, bör man ta initiativ till när det gäller funktionsvariationer, få syn på de här målen, som finns då och sen tog vi ju kommentera också upp det här med aktiv

18:56:40 involvering som varit inne på hur viktigt det är grundläggande och att det bör utvecklas och säkerställas.

18:56:46 Man tror också på det, kanske inte. Man tog fasta på så mycket diskussioner direkt efteråt, men det är högaktuellt med den utvecklingen var i världen nu vikten av att ha en strategi där man inkluderar funktionsnedsättning och funktionsnedsättning i krisrespons och i

18:57:04 humanitära nödvändiga. Det var något som jag fick rekommendation om och då slås jag av m efter, har precis släppt en rapport ur Malin som visar att det här är rätt stor brist, och kommunernas krisplanering att man tänker inte in ett funktionsnedsättning och då blev jag rätt beklämd när du

18:57:21 svarar på en remiss precis häromdagen där utredningen har lagt förslag, hur man ska kunna stärka den kommunala och regionala krisberedskapen och inför kris och krig, där omnämns funktionsnedsättning i två jag tror det är två fotnötter faktiskt ungefär som jag kan ta

18:57:40 fel på ytan. Oerhört varginellt och inte en insikt om att personer med funktionsnedsättning finns överallt runt oss i samhället, utan det var som att de det handlar om fanns på några institutioner som man skulle tänka upp ut bristfällig utredning för

18:57:57 aktieperspektivet. Så det här den rekommendationen från kommentern är högaktuell den tiden jag vill att ta fasta på, ska jag säga: jag ska inte hålla på hur länge som helst, men det finns ju ganska mycket att titta på i de här rekommendationerna som gör att du visst du kan ha ambitionen att vara

18:58:14 välfärdsstat, men då får man ju ta sig an de här segregerade strukturerna som kommittén lyfter fram, som fortfarande finns, kopplat till boende och arbete och utvecklingen går åt fel håll.

18:58:27 Dessutom det som beskrivs som är väldigt allvarligt, skulle jag säga, som handlar om inslag av våld och tvång och bristande förutsättningar för självbestämmande och boende för personer med funktionsnedsättning.

18:58:39 Och så där kan man fortsätta. Det finns en hel del att göra, så att jag tycker att det är nog dags och vad är politiker med här idag?

18:58:46 Att uppdatera vår självbild lite. Vi ska förstås ha stolt över vår ambition och det vi gör.

18:58:54 Men vi ska inte vara självgod, tycker jag, utan det finns faktiskt själv fundera på hur vi kan komma längre, och hur kan vi komma längre?

18:59:01 Jag ska säga ja en sån sak är att faktiskt på allvar ta sig an de här rekommendationerna från funktionsnedsättning.

18:59:09 Man behöver absolut inte hålla med om alla om man inte gör det, men jag tycker det här är respektfullt att ta hand om och faktiskt värdera dem.

18:59:17 Och säga att de här håller vi med om det här? Ska vi jobba med de här håller vi inte med om något skäl men att bara låta det rinna ut i sanden på ett sätt att ta sig an det som de här internationella experterna på funktionsnedsättning har gett som belöningar till Sverige då det andra vi behöver göra är

18:59:37 den här kvalitativa involveringen av personer med funktionsnedsättning själva.

18:59:41 Det är otroligt viktigt att få till det bättre. Och det tredje är bara att vara inne på den här genomlysningen av skillnader mellan svensk rätt och funktionsnedsättning, och det fjärde skulle jag säga är att göra bättre konsekvensanalyser i statliga utredningar, för då skulle inte det här förskräckliga exemplet i den

18:59:58 här utredningen som jag nämnde om kommunen, och jag ska kunna slinka igenom.

19:00:04 Där kan jag nog runda av, tänker jag.

19:00:11 Tack. Så jättemycket, Fredrik, då är klockan flik nitton, och vi tar en oss och drar igång tio över logga inte ut.

19:00:24 Det går bra att stänga av till mikrofon, såklart, men under pauset, men logga inte ut, för du, sen.

19:10:00 Så där, då är klockan tio över sju, och vi.

19:10:06 Inleder andra halvan av det här seminariet. Först vill jag igen tacka Ida Malin och Fredrik för era oerhört intressanta inlägg och inledningar här, och jag följde själv då när det begav sig det här förhörtet här hemifrån via webben och nu så nämnde

19:10:34 ju Fredrik, förhörtet förra veckan med Kanada och Eu, och mycket påpassligt så har via Ahlgren lagt en länk i chatten till det här i efterhand, och det ska i alla fall jag göra.

19:10:57 Tack så mycket, Mia för det, ja, då ska vi välkomna politiken in i det här samtalet, och vi har tre.

19:11:07 Talet för kom till det politiska talespersoner med oss, Nils Larsson, som är.

19:11:15 Väldigt ny. Är det en månad? Nils som du har tog din riksdagsplats och blev talesperson.

19:11:26 Det stämmer, det stämmer.

19:11:27 Ja, Eh. Och du representerar ju miljöpartiet.

19:11:33 Exakt.

19:11:34 Och sen har vi Malin Danielsson, till liberalerna.

19:11:38 Mm. Jajamensan.

19:11:40 Och Kristoffer Bergenblock. Från femte period.

19:11:46 Ni är varmt välkomna och jag skulle vilja höra så här har ni har vi lyssnat till de här tre inblickarna och tydliga.

19:12:00 Liksom bilderna ifrån förhöret, men också utifrån hur man ser på Eh, konventionen och efterlevnaden i Sverige.

19:12:10 En första så här reflektion ifrån er när ni har lyssnat till de här tre personerna: Malin.

19:12:17 Vad tänker du?

19:12:21 Du är du av. Nej.

19:12:22 Så där. Ja, men stort tack. För någon. Inblick från förhöret som jag själv inte hade möjlighet att titta på när det begav sig det är ju intressant min spontana jag tog del i ett seminarium bara ett par dagar efter det här förhöret och läste in mig på de preliminära slutsatserna då det är ju precis som

19:12:46 flera av er har varit inne på gamla meriter och har liksom inte uppdaterat vår bild i Sverige.

19:12:53 Vi har rätt: många andra länder som tar ganska stora kliv framåt. Ja, vi tror ändå inte riktigt att vi har tappat någonting i Sverige utan att vi har en fortsatt bra utveckling vi är ju fortfarande duktiga, det ska vi komma ihåg.

19:13:12 Vi ligger bra till jämfört med många andra länder men vi har inte haft en utveckling utan snarare ont tycker jag, kring många delar av funktionsrättspolitikerna så det är väl en sån spontan reaktion att vi verkligen behöver ta till oss den här bilden och hur vi ska arbeta vidare med den sen tycker jag, är väldigt

19:13:32 spännande resonemang som både Malin och Fredrik inne på här med att vi har en ovana att ha liksom mänskliga rättigheter, perspektivet i vårt juridiska system, vi har en ovana att ha rättighetslagstiftning överhuvudtaget i Sverige lss är väl

19:13:49 egentligen vår enda rättighetslagstiftning som ger individuella rättigheter om man bortser från skadeståndsbalken, hanterat, både liksom av beslutsfattare, men också av jurister, att man gärna vill in i det här välfärdssystemet, där det är någon annan som vet vad som är

19:14:10 bäst och inte en själv det krockar ju lite våra system, och det är ju därför det är så viktigt att vi har ett ämne-institut och att vi tar lite mer hävstång i de mänskliga rättigheterna.

19:14:22 De här frågorna, så att det kommer tillbaka till det här med egenmakt.

19:14:27 Tack. Malin. Vad säger du Kristoffer för? Vad fick du för tankar?

19:14:31 Vad din reflektion?

19:14:40 Nu ska vi knappast i klassen. Vi måste be dig sätta ställa in på svenska.

19:14:47 Det blir fel i textningen, annars, för de som har på den.

19:14:34 Damply feel the texting. Uh-huh.

19:14:53 Exakt längst ner på menyraden där finns det undertext, och så klickar du på den lilla pilen, och så väljer du svenska där.

19:15:05 Och så är det spara.

19:15:04 Ska vi se?

19:15:08 Den visar inga alternativ. Då, om jag trycker på undertexter.

19:15:13 Hej nu pratar du svenska?

19:15:12 Ja, men nu nu, nu är det svenska.

19:15:15 Ja, ja, men då så utmärkt, nej. Men det är ju ett år sedan där presterades och förhöret hölls, och det har ju funnits anledning att reflektera det.

19:15:29 Jag var inte så förvånad för en del över att Sverige fick mycket i samband med det här.

19:15:34 Vi har ju haft en utveckling under rätt lång tid när det har gått på fel håll med rättigheterna inom funktionshindersområdet de sista åren har det varit på det viset vi ser ju antalet i att det är färre personer som får personlig assistans vi ser en kraftig nedskärning av ledsagning vi ser i

19:15:58 försämringar av färdtjänsten och på andra områden, men sen är väl kanske det allvarligaste.

19:16:05 Ändå som de lyfter. Det är just det här perspektivet att man uppfattar Sverige på väg tillbaka till en mer är medicinsk modell i synen på funktionshinder överhuvudtaget när övriga världen för eller delar i alla fall av övriga världen, går på andra hållet och det

19:16:25 kanske blir avtryck, är den allvarligaste delen i det hela. Vi går på fel håll där och min uträkning och annat inom bedömningarna av säkringskassan och kommunen är en del av det här medicinska tänkande.

19:16:40 Vi kan se det också på ISS-boenden som har utvecklats de senaste åren, att man har av en slags effektivitet så rationalitetsskäl i.

19:16:53 Som är mer artypen, gamla gruppboenden också. Det är mer instruktionsliknande än vad det varit under ett antal år.

19:17:02 Så det är lite av varje här som allvarligt finns en hel del att fundera på och ta spel mot framöver.

19:17:11 Tack Christoffer Nils, för vad tänker du efter de här första.

19:17:18 Ja, men först och främst så vill jag tacka för de här dragningarna och presentationerna var väldigt intressant.

19:17:30 Och nu är jag rätt rätt. Ny i min roll i riksdagen ser fram emot att jobba vidare med de här frågorna, men med det sagt, det som presenterat.

19:17:42 Det förvånar mig inte, för jag är ju själv på det personliga planet, utvecklingen där var jag.

19:17:48 Vi minns liksom från det att du skadade mig tjugofem och fick personlig assistans.

19:17:56 Och liksom en hel del större hjälpinsatser för att kunna då ta mig tillbaka till livet, kunde jag känna en stolthet över att vara svensk, och jag har alltså rationellt runt om i Europa att säga att vi lag långt i framkant och det fanns mer av en sorts rättighetsperspektiv

19:18:22 tyckte jag, som under de här två decennierna fått se dels hur det har förändrats i Sverige, och vi har liksom gått mer och mer tillbaka hur det har blivit allt tuffa granskningar, och jag tycker att det är uppenbart när man ser att några saker ska vi ta fasta på är del delaktigheten i

19:18:42 samhället, möjligheten att kunna liksom bara har en stödinsats om man tar assistans eller annat hur man bedöms på att granskas på ett helt annat sätt, tvingas slåss på ett helt annat sätt för rätten till stöd som kanske är viktigt och avgörande för att kunna fungera i samhället min utjakten har ju själv varit

19:19:04 med om i omprövningarna av assistansen hos mig och samtidigt har jag då också sett nästan rest runt i Europa.

19:19:11 Hur många länder i Europa tagit stora steg framåt, och det har jag tyckt varit väldigt sorgligt att säga den här kombinationen av att det har liksom vi, har backat samtidigt som flera europeiska länder har tagit steget framåt, men vi har kvar den här bilden av att vi är bäst ibland och det

19:19:28 kan jag tycka är problematiskt. Jag stannar jag har egentligen jättemånga andra inspel, för jag tycker att det är väldigt intressant med en sak som jag avslutning bara vill säga innan jag låter en av de utmaningar ser ju verkligen hur allt mer rättsprocess har kommit att styra stöd och rätten till stödinsatser i

19:19:54 Mm.

19:19:50 Sverige förskjutit till domstolen. Där är vi tyvärr inte lika inför lagen.

19:19:57 Vi sitter ändå med i en domstol. Där vår myndighet har ett väldigt starkt övertag.

19:20:05 Dessutom, med nämndepersoner som ofta som är i partipolitiskt tillsatta och så har du en individ som står emot det.

19:20:13 Det är jättesvårt, och det tror jag har varit ett skäl till att man genom de i alla fall kunnat få skjuta stödinsats och ledsagning för synskadade etcetera behovsbedömningar och grundläggande behov mer och mer från lagens ursprungliga intentioner vilket jag tycker är

19:20:30 ytterst beklagligt.

19:20:32 Räkning om vi håller oss kvar lite här i riksdagen. Hur? Liksom hur ofta finns konventionen med i debatten i kammaren eller i samtalen och diskussionerna i utskottet.

19:20:53 Nej, men det är du egentligen efterlyser. Det är ju att det här perspektivet ska finnas med i alla olika sorters beslut.

19:21:03 Vi driver på för centerpartiet att vi vill se en slags checklista.

19:21:09 Hej.

19:21:11 Vågorna, för jag skulle vilja säga att de mm, och det är på påtagliga sättet särskilt ofta när det inte är just att vi i socialutskottet jobbar med funktionshinder, politiska frågor eller när man i utbildningsutskottet är kopplat till sina verksamheter och det gör att det saknas i många

19:21:52 Mm.

19:21:41 sammanhang skulle jag säga: civil borde diskutera kring civilutskottet och diskutera till exempel mycket mer vad gäller byggnadsnormerna till exempel mycket mer vad gäller byggnadsnormer och den delen, så jag tror att det finns en hemläxa att göra definitivt.

19:21:57 Ja, det är ju som du säger, det är ju ett perspektiv som måste finnas i överallt.

19:22:03 Och det är ju inte ett eget politikområde, utan det är ju det är snarare ett perspektiv, och ni har varit inne på flera olika områden och senast här som Fredrik nämnde, det här med krisberedskapen och den här rapporten fram som jag tycker är väldigt betydande av synen på personer med

19:22:25 funktionsnedsättning. Det lyser igenom i den texten på ett skrämmande sätt.

19:22:31 Malin.

19:22:37 Nu ska vi se, det hängde sig lite dig för dig, Maria, så jag hörde inte din fråga.

19:22:43 Du får gärna.

19:22:43 Men, okej, jag frågade om du brukar referera till konventionen i debatten.

19:22:47 Ja, men jag gjorde ju det senaste häromveckan. Jag tror även Kristoffer gjorde det.

19:22:52 Och även säkert även Nils också. Nu kommer jag inte ihåg exakt vad alla sa, men då diskuterade vi just funktionsrättsfrågor, och då blir det till hands jag som har suttit i konstitutionsutskottet också där diskuterar vi också den här typen av konventioner lite oftare i

19:23:09 debatten. Utskottet och så vidare, jag tror generellt att det vore bra ifall det är fler riksdagspolitiker som får en större förståelse för mänskliga rättigheter, frågor och de olika konventionerna som finns, kan ta det med sig sina respektive sakområden och titta på frågorna

19:23:30 utifrån det perspektivet, precis så som vi vill att funktionsnedsättning ska fungera någonting som genomsyrar.

19:23:38 Men då behöver nog kunskapen höjas en hel del. Tyvärr. Jag tror det är där tyvärr som skon klämmer ganska mycket och sånt.

19:23:50 Jag håller helt med Fredrik där. Det är ju med i checklistan, så att man ska göra en analys, vad det får för konsekvenser för personer med funktionsnedsättning mycket att önska av de där analyserna.

19:24:02 Helt klart när man läser utredningar.

19:24:04 Och vad säger du, Nils.

19:24:08 Om konventionens närvaro eller frånvaro i riksdagsarbetet.

19:24:14 För det första så har jag alltid trott på ärlighet. Det var jag vet att Kristoffer och Malin lyfte dig i ett antal.

19:24:24 Jag gjorde det inte, men jag hade. Så jag tyckte att vi kompletterade varandra så bra.

19:24:28 Så jag valde att lägga allt fokus på olika stödinsatser och annat som förenat, och jag är också rätt ny socialutskottet, så jag har inte varit med om att den har diskuterats, men det är någonting jag definitivt skulle vilja lyftas mer och det är väl någonting som jag kommer att ta med mig i arbetet i

19:24:44 socialutskottet att vi måste ha med den och titta på den för att jag implementeringen har varit stagnerat lite.

19:24:55 Ehh, vi har ju hört flera, liksom konkreta tankar och idéer om vad som skulle behöva göra en genomlysning av: hur konventionen idag, eller jag stämmer överens med våra nationella lagar och bestämmer sig det har inte gjort sedan före aktiveringen det skulle behöva göras vi

19:25:24 behöver.

19:25:25 Ta tag i det här med konsekvensanalyser, och det är ju någonting som har diskuterat och så många har fört fram också flera år det här, att vi skulle behöva ha att man måste titta på konsekvenserna utifrån ser på det när man lägger ett lagförslag och i alla statliga utredningar det är sådana tankar som har förts

19:25:55 fram, som ju är väldigt konkreta. Annat är ju att se till att göra helt enkelt kombinationen till svensk lag.

19:26:07 Hur ser det ut? Har era partier, några konkreta krav eller frågor som ni driver på det här området?

19:26:17 Har ni tagit ställning i några såna här frågor som skulle tydligt kunna driva på användandet och utvecklingen av synen på rättigheter för personer med

funktionsnedsättning, på användandet och liksom genomslaget för konventionen, är det någon som har här är drivit frågan om en kan liksom

19:26:44 informationssatsning, en kampanj, eller ja, va? Vad har ni? Några har ni några talar konkreta förslag i era politiska program? Eller är det något som ni kanske kan tänka er att gå hem och skriva ner nu?

19:26:57 Ja, jag kan väl börja igen just det här med konsekvensbedömningar är någonting som vi driver och har motionerat om riksdagen att man bör göra den bedömningar.

19:27:10 Däremot så är vi än så länge, ska jag säga, inte inne på att göra konventionen till lag, utan där ser vi att innan vi gör eventuellt en sådan ställningstagande så behöver man verkligen göra de här genomlysningarna i förväg, och det tror jag att det skulle vara väldigt viktigt att titta på hur implementeras kommissionen

19:27:31 idag. Som den ser ut. Det fanns ju en väldigt stor tilltro till allt som skulle förändras med barnkonventionen blev lag, och det har väl lite grann kommit på skam.

19:27:42 Det kanske inte blev den stora förändringen sen ser vi en del positiva effekter av det också.

19:27:48 Jag gärna ser utvärderingar, även av av hur skillnaden har blivit sedan barnkonventionen blev en lag, men jag tror det viktigaste är att man kan implementera i lagstiftningen på rimligt sätt och då måste genomlysningarna hur är kommissionens artiklar är implementerade idag till att börja

19:28:07 med, men där vet jag. Vi har lite olika synpunkter i de olika partierna på den frågan.

19:28:15 Malin driver liberalerna någonting kopplat till genomslaget för konventionen.

19:28:21 Handlingsplanen som Malin med eget nu sitter och tar fram. Det är en sak som vi har drivit på för att det ska komma till stånd en handlingsplan vi har ju länge haft de nationella funktionshinder politiska målen, att strategin kom nu för ett antal år sedan men vi måste också gå från ord till

19:28:41 handling för oss? Ja, annars är det vi överväger konventionen att göra kommissionen till lag.

19:28:51 Vi har inget landsmötesbeslut på det ännu, men jag misstänker att det kommer i höst, och det är någonting som vi har förflyttat oss i partiet och säger att det här behövs nog vissa framgångar med det, inte minst det här, som jag, tror om det var malin eller fler som var inne på att den rättssystemet

19:29:21 rättar sig mer efter tillämpningen av kommissionen i och med att det blir lag, och det tror vi är viktigt.

19:29:29 Där tar vi ett steg i den riktningen, det misstänker jag kommer vinna gehör på ett kommande landsmöte, helt enkelt så det är hela partiet som står bakom.

19:29:40 Sen skulle jag också vilja lyfta upp det, kom ytterligare en rapport från riksrevisionen här nyligen om funktionshinderpolitiken, där man pekar på att fler sektorer i

samhället måste få det här ansvaret om trettio myndigheterna som har det idag, utan flera och där tror jag vi behöver ta

19:29:57 ytterligare steg och peka på vilka fler myndigheter det var sexton ansvar för det här, så att vi får en ännu mer skjuts i det här arbetet på de områden där vi kanske inte har kommit så långt.

19:30:09 En del är väldigt duktiga. Visar de här rapporterna, och speciellt om myndigheterna som jobbar lite proaktivt med det.

19:30:16 Sen har vi några som inte är lika proaktiva, och sen har vi någon som inte har uppdraget alls, och där behöver vi börja arbeta.

19:30:23 Tack. Eh: och ja, jag. När man när jag pratar nu. Eh, Ditt!

19:30:31 Vi har pratat om det här med konventionen som lag, och det är ju och då tycker jag samtidigt att det är viktigt att komma ihåg att konventionen ändå gäller och behöver tolka våra lagar utifrån den.

19:30:47 Eh Ja.

19:30:45 Absolut men jag får tillägga lite där, så är ju problemet som vi har med våldsresan att de inte riktigt gör det.

19:30:52 Nej, men exakt det är ju så det är ju verkligen ja, men.

19:30:53 Ja, och det är därför vi ändå landar den slutsatsen att vi ska införliva det helt och hållet och få dem att tolka utifrån det, så att vi inte får de här tillämpningen.

19:31:03 Vi ser inom ett sätt framåt. Ja.

19:31:01 Mm: mm: Ja, nämen bra. Jag tänkte höra om det är så att Fredrik och Ida och Malin har några frågor.

19:31:13 Vi tar det på det som våra talespersoner har sagt. Fredrik.

19:31:19 Och säger allihopa, men som du frågar nämen, vi bara två kommentarer som man kan ge.

19:31:25 Det ena är därmed för dagsform och tolkning, det vill säga hur domstolar väger in de konventioner som Sverige har, som du sa, Maria, de gäller ju redan, även om de inte är inkopplas kan vi följa dem och då blir det en viktig sak att när man fattar ja, när man dömer jag tänkte att

19:31:43 man gör den här genomlysningen av granskning utifrån de kommissionen också, och det har ju Malen rätt att det slarvas med att det görs inte så ofta, men vi jobbar faktiskt på institutet med att ta fram en guide för att hjälpa domstolarna hur de ska göra detta varje gång sen kan jag säga att vi dessutom har

19:32:03 använt oss av den möjlighet som finns också, som i och för sig inte prövade Sverige tidigare, men som vi har gjort nu är att komma in med, vet du vad Mus Kurie?

19:32:14 Det är egentligen att man ger råd till domstolen hur man ska kunna tänka kring konventionen, om mänskliga rättigheter, och det gör jag minst utöver världen, men Sverige har inte gjorts tidigare på det sättet.

19:32:27 Ja, jag har tagit in det tidigare, men det har ju både Högsta domstolen gjort och har förvaltningsdomstolen gjort och såna papper som vi har lämnat in, när det gäller högsta förvaltningsdomstolen, då är det ju ett ärende som handlar om hur man ska tänka kring

19:32:41 bostadsanpassningspersonal där vi visar att det är viktigt att i det sammanhanget inte bara titta på den svenska lagstiftningen rätt upp och ner, utan måste tolka det ljuset av funktionsnedsättning.

19:32:53 Det ska bli väldigt intressant att se hur det landar bidrar till för de som får en tolkning hoppas vi en grej till, ska jag bara säga, och det är det här med konsekvensanalyser som är ändå lite positivt.

19:33:05 Det är att där fick regeringen gav ekonomistyrningsverket i uppdrag att titta på hur man kan utveckla de här konsekvensanalyserna när statliga utredningar jobbar med det och där jobbar vi också med att ge stöd till ekonomistyrningsverket hur man ska kunna tänka när man tar in konventioner, så vi hoppas att det

19:33:24 där landar bra. Det är ju inte klart. Det är ett jobb där vi bidrar, och Barnombudsmannen bidrar också för all del, och så vidare.

19:33:33 Så vi får se hur det landar. Sen kanske vi hade önskat att skrivningarna, hur utredningar måste ta hänsyn till. Det här skulle kunna vara skarpare, men det är i alla fall ett steg rätt.

19:33:45 Tack. Ida. Har du några kommentarer eller frågor till talespersonerna?

19:33:51 Ja, men jag tänkte, det var intressant att höra reflektioner kring just domstolarna och hör dem att de inte är så vana vid rättighetslagstiftning, för det är rätt mycket, ja eller fest och så där, liksom har monterat ner i i domstolarna, så att jag är välkomna, vilket som egentligen att man gör konventionen, till

19:34:11 lager, men gärna över en av existerande regelverk. Men någonting behöver ju göra så att eftersom det är nu det, blir liksom en nere på en special helt enkelt.

19:34:23 Tack. Malin.

19:34:25 Ja, men då var det jätteintressant att lyssna och känns ju väldigt positivt att höra er riksdagsledamöter, och ni tänker och vad ni driver för frågor tycker jag pratar du emma förra året utan mer som MFD så ser ju vi i vår uppföljning att det är väldigt många frågor som

19:34:46 utvecklas. Se negativ riktning om man pratar om levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning och även klyftorna i gruppen ökar ju väldigt dramatiskt, skulle jag säga, för det är ju så att det inte är en grupp vi pratar om utan det är ju individer med väldigt olika

19:35:04 förutsättningar, och lägger man på en funktionsnedsättning på olika förutsättningar, andra på olika förutsättningar, så blir det dramatiska skillnader.

19:35:12 Så det här är ju: och ja, det finns det finns ju jättemycket. Jag tycker att lite det vi börjar med det här med definitioner och sånt.

19:35:24 Och det som också du tar upp kring det man ser assistansersättning, till exempel där.

19:35:31 Ja, det här minuträkneriet, och det tar sig olika uttryck i olika lagstiftningar.

19:35:35 Det där är ju en högst intressant fråga. I ett läge där vi har gott skäl har hamnat i en roll där man hela tiden försöker, liksom minska kostnaden, och jag tycker att det är ett grundläggande förändring som sker i hela systemet när man går från att man fortfarande pratar

19:35:54 lagstiftning mycket om individuella behov och att det är det som ska styra.

19:35:58 Men i praktiken blir det mycket mer av ett utbudssystem där man har ett antal insatser som ska passa alla i en viss tid, och det där är en otroligt viktig fråga tycker jag speglar mot konventionen, för det är ju ganska liksom basen i och och där det är den frågan tänker jag att man verkligen

19:36:20 skulle. Men vi är också bra i kommun och regioner. Det finns såklart även i socialförsäkringssystem och så där extremt stor påverkande, för någonstans ser man ju, liksom inne på att det är praktiken för personer med funktionsnedsättning som konventionen ska bidra till att förändra och det är där man

19:36:38 också liksom måste börja titta sen. Det betyder ju också lagstiftningsfråga att det är viktiga instrument, och sen det sista som många tagit upp, att ingen lagstiftning eller ny lagstiftning kommer att fungera, utan att det också finns stöd kopplat till det vi får ganska tung lagstiftning på

19:36:55 digitaliseringsområdet, och jag ser ju verkligen att man behöver tänka hela tiden.

19:37:01 På främjande delarna mycket mer än man gör. Avgjort, tror jag, om det blir en positiv utveckling eller inte, eller om olika aktörer kommer snarare att göra det bästa för att krypa ur den reglering som finns och där finns det och det gäller ju även för alltid rättsväsendet där vi när vi har tittat på frågor

19:37:19 kring våld, till exempel det finns enorma kunskapsklapp i alla delar av samhället, men inte minst i rättsväsendet, att man verkligen måste jobba med den typen av insatser, kunskapshöjande för att ge förutsättningar att använda de riktlinjer regelverktyg som ändå finns och som tas fram

19:37:38 och jag tänkte, Res som Fredrik är ett otroligt viktigt initiativ som kommer att underlätta, tänker jag om det blir bra för utredningar att börja titta på de här frågorna på ett strukturerat sätt, och det handlar också om kunskapsbrist många gånger och jag känner ju till den här utredningen

19:37:57 Fredrik pratar om eller hur punkt perspektivet i utredningsarbetet. Även om det finns med i otroligt smalt och begränsat, och det beror ju på kanske inte ovilja, utan verkligen på att det är svårt många år, det finns liksom inte kunskap så det var det tack.

19:38:15 Tack så mycket. Jag tänkte fråga dig, Lars Hagström, om du vill säga någonting nu, eller vi ska släppa på för frågor och du kan ta dina reflektioner på slutet, få gärna reflektera nu också.

19:38:31 Tack.

19:38:37 Nu ska vi se. Det är mikrofonen. Avstängd.

19:38:46 Tack.

19:38:50 Tack.

19:38:53 Ja.

19:38:51 Så nu är den på va? Jo, jag tänkte, anknyta lite till den Malin Trasis när hon.

19:39:03 Utrymme. Ungefär så här, att det som egentligen är grunden och konventioner.

19:39:11 Det är ju att man kommer åt de faktiska levnadsvillkor som människor med funktionsnedsättning har.

19:39:20 Hon tog exempel då, om hur vi har utvecklats en mes, ens en mer. Vad ska vi säga?

19:39:29 Effektivitet så ekonomi att man vill allting ska bli så kostnadseffektivt som möjligt.

19:39:36 Det ordet som de har fått väldigt blivit väldigt genomträngande. Och så det finns ju ja, och då då ville om den konkreta frågan blir då som jag tycker behöver.

19:39:54 Ja, och det är väl lite samma sak alltså, men den konkreta frågan som vi behöver ta. Jag jobbar med.

19:40:01 Det är ju. Hur använder vi konventionen så att säga i den mening att den ju dels naturligtvis talar de om mänskliga rättigheter i termer av självbestämmande och egen makt, och sådana saker, men mänskliga rättigheter måste gå kombinera också med ett välfärdssamhälle där vi pratar

19:40:29 om jämlikhet och att människor har ekonomiska villkor som gör att man kan fatta egna beslut.

19:40:37 Vi har ju idag en grupp medborgare som överhuvudtaget inte ja, men som lever på åtta till nio tusen kronor när man har betalt fyra år skatt och det är ju då människor personer som inte kan försörja sig genom arbete, ja ja, och den frågan alltså det sättet att värdera men jag ser på mänskliga rättigheter

19:41:07 berörs ju egentligen inte alls. Jag har väl. Jag har inte hört något parti pratar om ekonomisk jämlikhet när det gäller människor som inte har möjlighet och som är har så pass omfattande funktionsnedsättning att de inte att man inte kan försörja sig i dagens marknadsstyrda samhälle helt

19:41:27 Nej.

19:41:29 beroende av samhällets stöd. Och ja, och det är den, kan man. Ja, hur använder vi oss kommissionens värderingar och principer och olika inriktningar när det gäller konkreta

välfärdsfrågor och mänskliga rättigheter på ett på ett konkret på ett sätt, som ja, fyller, den
nån funktion, i den

19:42:01 meningen.

19:42:01 Mm. Ska vi se? Fredrik har räckt upp handen. Eh!

19:42:07 Kanske var frågan mer riktad till politikerna i för sig, men jag räknar inte upp handen
för att jag håller med dig Lars om att det är klart att konventionen täcker in de här områdena
sociala, kulturella rättigheter, och det var ju också där kommittén de lade ju Tryck även där
de var ju tryckt

19:42:23 självklart kopplat till de politiska medborgarrättigheterna också, men de
konstaterar ju att det är ett bekymmer att utbildningsnivåer är lägre.

19:42:32 Den ekonomiska utsattheten är större och fysisk och psykisk hälsa är sämre.

19:42:38 I gruppen personer med funktionsnedsättning, och det går åt fel håll.

19:42:42 Så det är jätteviktiga frågor. Du tar upp, det är väl hela poängen. Ska man leva ett
självbestämt liv, då måste de där faktorerna räknas in, annars kan man ju inte göra det så det
är ju grundläggande av jätteviktiga frågor.

19:42:54 Du tar upp så det kan måla över frågan till politiken också, för det var ju att man
måste tänka in de här aspekterna när man tänker kring rättighet för personer med
funktionsnedsättning.

19:43:04 Jag håller bara med det.

19:43:00 Mm, mm. Men det är ju nej. Det alltså, jag tycker det är märkligt att det är inget
parti som överhuvudtaget pratar om ekonomisk hjälp när det gäller den medborgarkategorin
som jag nämnde, och omfattande på något sätt inte kan försörja sig genom arbete samtidigt
som vi har ett väldigt

19:43:26 stark insats eller överhuvudtaget ekonomisk jämlik är en väldigt viktig fråga för
övriga medborgargrupper.

19:43:35 Ja. Ta fackföreningarna och deras kamp. Det är ju deras.

19:44:02 Det finns någonting?

19:43:42 Det är ju den centrala frågan samtidigt som vi då tillåter att eller jag låter det
passera att en grupp människor tvingas leva på på en inkomst som inte gör att man har
pengar annat än till det mest nödvändiga för att överleva, så det är ja och så blandar man
ihop det med

19:44:09 arbetslinjen, så att någonstans så finns det så finns det i bakgrunden att man
politiskt tänker att om man skulle reformera aktivitetsersättningen och sjukhussättningen på
ett radikalare sätt, så skulle det komma i konflikt med arbetslinjen, det är väldigt sällan man
pratar om de sakerna

19:44:35 utifrån konventionsperspektivet av mänskliga rättigheter och jämlika leveransvillkor, så måste ju också den delen tas med.

19:44:46 Då tänkte jag att ni ska Malin och sedan mils att svara på din kommentar och din fråga där lars, och efter det så ska vi lämna öppet för frågor. Malin, varsågod.

19:45:02 Men jag tänker absolut att man kan använda konventionen som en hävstång i de här frågorna.

19:45:09 Jag tänker två saker: rent spontant. Det ena ekonomiska jämlikheten pratar om när vi alldeles för länge kanske inte har funderat över våra socialförsäkringssystem jag säger inte att vi har något konkret förslag men jag tror att man behöver börja fundera över

19:45:27 socialförsäkringssystemen. Idag, där man i samma system, oavsett om man har en arbetsförmåga eller inte, där det försöker skapa incitament för personer som inte har en arbetsförmåga, och det blir problematiskt i sig det.

19:45:41 Tror jag vi behöver spana lite på framöver det pratas alldeles för lite om.

19:45:59 Jag håller helt med dig om det, och jag tror det är för att det inte får något gehör i den stora debatten.

19:46:02 Däremot sker det en del saker på det området där man försöker arbeta med vissa arbetsgivare om att det här är en tillgång, att vi behöver jobba mycket mer och ta bort fördomar och så vidare.

19:46:16 Men även här tror jag att man kan använda kommissionen väldigt mycket mer att utgå ifrån den när man pratar.

19:46:22 Jag gör det, bland annat nu när jag utreder samhälle, och vi kommer presentera en samhällsutredning ganska snart, och där är utgångspunkten i konventionen.

19:46:32 Det är därför vi har samhälle i dagsläget blir väldigt mycket bättre. Men jag tror det är två olika saker, och vi har tittat alldeles för lite på det inom politiken de senaste åren.

19:46:42 Nils och sen Kristoffer.

19:46:50 Hej.

19:46:47 Nej, men jag vill bara säga, jag hittade egentligen var man tar upp och tar ner handen. Så nej.

19:46:58 Men såhär. Ja, jag börjar med att säga, Jag tycker det är helt rätt som som du ser, alltså att alltså de ekonomiska förutsättningarna är ju väldigt avgörande på många sätt att leva så sjukt på marginalen ekonomiskt.

19:47:11 Det får ju konsekvenser både hur man mår psykiskt, men också i en sorts isolering.

19:47:16 Man har inte möjlighet att vara delaktig på samma sätt. Man har det väldigt tuftt och knaprigt, och där beklagar jag faktiskt att vi kanske varit bättre på att kommunicera ut, att vi till exempel ville tröja ersättning för både aktiviteter och sjukersättning för det där är någonting, som behövs och de här

19:47:35 systemen, så att man kan ha ett bättre ekonomiskt stöd. Men sen så är det som sagt det jag tycker har varit väldigt sorgligt.

19:47:43 Jag återkommer till det, för jag har ju sett det själv under de här decennierna är ju verkligen hur det skett.

19:47:50 En förändring från en tanke kring att det här är en rättighetslagstiftning som finns, att man har stödinsatser, man möter kommun eller Försäkringskassan eller andra som utifrån individen genuint tittar på vilka du för att klara dig och man som funktionsnedsatt har möjlighet att fokusera på

19:48:07 livet på hälsan, på de andra delarna, till att man har fått slåss på helt annat sätt.

19:48:12 Vi sa ju det kommunpolitiskt. Så det förändrades ganska snabbt.

19:48:17 När Försäkringskassan gick mycket hårda i sina bedömningar så leder det till att kommunerna börjar göra samma, och så börjar det spinna vidare.

19:48:27 Så börjar man göra hårda bedömningar när det gäller färdtjänst.

19:48:31 När det gäller andra vägledningar. Och det här är en väldigt negativ cykel som fortsatte fortsatt, vilket gör att, förutom att allt som fungerar, satte mycket mer ekonomiskt marginaliserad, så har man också mycket svårare att få ta del av stödinsatser och bedöms på ett nästan

19:48:45 ibland integritetskränkande sätt i bedömningen av har man verkligen rätt till något stödinsatser.

19:48:53 Man behöver, och det tycker jag är väldigt beklagligt. Nu stannar.

19:48:57 Tack. Kristoffer.

19:49:00 Mm: Nej, men jag tror man behöver titta på de ekonomiska villkoren också från Centerpartiet, så har vi ett förslag om att står man helt utanför arbetsmarknaden inte har någon rimlig möjlighet att komma in på den så ska man ha en form av vi har kallat samhällslön vilket inte är jättebra

19:49:21 ord för att blanda ihop det. Lön, men i alla fall en ersättning på det systemet som är rimliga att leva på, också, men därefter så tycker jag stora problemet idag är att vi har väldigt många som egentligen skulle kunna komma in på arbetsmarknaden på olika sätt men som inte får möjlighet att göra det minst tog upp

19:49:46 här är ju sånt som förhindrar. Man kanske inte får färdtjänst, vilket gör att vi inte kan komma till en arbetsplats.

19:49:53 Du kanske inte har ledsagning som du behöver för att komma dit. Vi har haft en stor, en väldigt lång tidutredning om tolktjänst för döva hörselskadad och person med dövblindhet är där man ser att möjligheterna kommer ut på arbetsmarknaden skulle öka radikalt bara man fick lite mer som fick någon större

19:50:18 rättighet till tolktjänst i arbetslivet, mot vad som är fallet idag där man i grunden inte har någon rättighet alls, faktiskt, och då skulle många kunna komma ut på arbetsmarknaden och det område så att det finns mycket att göra här sen jag är jätteintresserad av samhällsutredningen som vanlig leder också där

19:50:40 vi har stora förväntningar, och den kommer att leda till och föreslå för någonting.

19:50:45 Men vi är urdåliga idag på att nyttja män sjuk från sin förmåga eller låta människor ta del i samhället på ett rimligt sätt utifrån sin förmåga.

19:50:58 Det är inte bara arbetsmarknaden i sig, skall säga, utan också utbildningssystemet där du exempelvis har svårt att få personliga stam som du ska.

19:51:08 Om du går i skolan, trots att det faktiskt behöver ha den hjälpen också, så att det är flera bitar i detta som gör att Eh, många har stoppat ifrån arbetsmarknaden som egentligen kunde komma in där.

19:51:24 Tack så mycket. Då är det Birgitta, Andersson, som är Stefan Sundkvist, och den Lars Hagström.

19:51:35 Ja.

19:51:59 Mm.

19:51:31 Nej, hör ni mig? Mm: Ja, det är både en sån här. Afton är både intressant att lyssna på kunnigt folk och känna att försöka känna lite entusiasm, men det är faktiskt så att sorgen tar över det blir så eller jag blir så mycket påmind om den otroliga tillbakagång, vi har gått

19:52:10 igenom de senaste åren, men bristen på intresseengagemang och brister på kunskap givetvis men kunskap tror man genom engagemang, bristen på intresse fullständigt ointresse och nonchalansen, och det blir jag också påmind om jag kan inte låta bli att säga detta känner en djup

19:52:40 sorg över att vårt himla Sverige och gå tillbaka på det sättet.

19:52:46 Samtidigt som jag ibland låtit solen skina på oss när vi har gjort bra ifrån oss.

19:52:55 Jag skulle jag skulle bara vilja säga och att bodde i ämne som Lars Larsson, ekonomi och de personer som jag tror att i första hand pratar om Lars, det är barn som inte kommer i arbete hur mycket färdtjänstemän fungerar och allt annat stöd i de personerna kom aldrig ifrån det de fyller

19:53:31 sexton till de dör, att vi får känslan att tjäna pengar och göra någon form av karriär, eller vad vi kallade de personer som lever på samma fattiga nivå ifrån det de fyller sexton till, de dör.

19:53:54 Och det är de personerna. Och ofta när vi pratar om de personerna, så drunknar de i inte vakt om hur man ska försöka få in folk på arbetsmarknaden.

19:54:05 Mm.

19:54:07 Och det ena får inte förvara andra. Jag vill bara understryka det Lars dag.

19:54:15 Tänk i första hand, just nu, i de personer som aldrig och din chans i livet. Därför att funktionsnedsättningen är av den karaktären.

19:54:26 Tack.

19:54:27 Nej. Birgitta Stefan.

19:54:32 Ja, Hej på er. Alltså. Superbra hela alla har ju varit bra, men jag måste få fråga en.

19:54:40 Vi, vi glömmer ju också bort att liksom kritiken innehöll kritik på alla nivåer.

19:54:48 Och som en del av en lagstiftande församlingen som ni sitter här, alltså.

19:54:58 Det behövs så sjukt om kunskapen är låg. På riksdagsnivå så är det en obefintlig på kommunal nivå.

19:55:06 Den är lite bättre på regional nivå. Bra nivå är en obefintlig.

19:55:10 Det intressanta är: Hur kan ni som sitter och representerar på högre nivå, se till att rim neråt?

19:55:22 Mm.

19:55:24 Och faktiskt börjar. Alltså, jag sitter själv i en kranskommun i Stockholm.

19:55:30 Alltså, det går inte ens att prata om ett funktionshinder, konsekvensbeskrivning på alla beslut.

19:55:36 Det går inte ens att prata. Alltså det. Jag vet inte hur de tänker inte.

19:55:46 Det finns liksom inte ens på och ett samtal om det, och då lyfter varje gång.

19:55:55 Den är, liksom, Hur kan ni däruppe se till att de längre ner skärp till för lite?

19:56:07 Tack. Det att han, Eh, nu är det fyra minuter kvar, så att jag tänker att jag ska alldeles strax lämna över till Lars för att avsluta och runda av, och jag vill fråna min tid att tacka alla som har medverkat har lyssnat och deltagit i det här samtalet, och det jag vill verkligen

19:56:33 rekommendera de här rapporterna, som har diskuterats ikväll också, och rekommendationerna från kommittén.

19:56:43 Det finns så mycket underlag att ta till sig och att arbeta vidare med, och det finns mycket, kunskap och engagemang oavsett om vi arbetar för rörelsen eller för en myndighet eller i politiken, eller hur vi än har vårt engagemang, så är det här engagemanget och att vi gör det utifrån kunskap

19:57:13 jätteviktigt och avgörande. Tack så mycket, och lycka till ifrån mig till alla när det fortsatta arbetet och nu så la Fredrik, en en rapport här som efter den, är också jättebra, allt, ifrågasätts, som institutet rättigheter kommer det var väl i vintras är det höstas jag stött på det precis den är

19:57:41 också väldigt bra. Då så lämnar jag till dig Lars för att avsluta nej, två minuter och femton sekunder på.

19:57:49 Oj, då så, nej, men jag börjar i den ändan som du slutade Maria och tacka alla för, som har bidragit till att vi har kunnat ha det här seminariet och att vi har kunnat föra den här viktiga diskussioner och som väl veckor i alla fall lite förhoppningar om att den här gången så kanske

19:58:15 kommitténs kritik och rekommendationer kanske leder till någonting som gör att positionerna flyttas framåt och att vi slipper att träffas under de förutsättningar där vi måste utgå ifrån att saker och ting har blivit sämre åt att vi måste ta igen förlorad mark Sverige

19:58:36 är ju ett otroligt rikt land, och jag vill med bestämdhet hävda att man tycker inte att våra livsvillkor är så pass viktiga att de är värda att satsa på.

19:58:50 Det. Men Sverige är så pass rik så att ingen människa i Sverige skulle behöva uppleva att man hade för lite.

19:59:02 Dålig egen ekonomi, att man fick betala för höga skatter om andra på ett mer genomtänkt och medvetet konkret handlingskraftigt sätt, verkligen tog rekommendationerna och artikel ja, som och kommissionen naturligtvis i grunden ett allvar och ja, det handlar om vilja politisk

19:59:36 vilja och oavsett om vi har ett land som är organiserat i kommuner och regioner en massa olika sätt att fatta beslut, och decentraliserat väldigt så kan göra, så finns det resurser, eller vi är så pass rika i Sverige att ja, man behöver inte man behöver inte liksom man kan inte använda

20:00:09 ekonomiska argument och det är en skam att människor som inte kan försörja sig genom arbetet ska behöva leva på en nivå där man måste vara beroende av välfärd och eller välgörenheter och kommunalt bistånd och att man har anhöriga som bryr sig och och bekymrar sig överens tillvaro man ska kunna leva ett

20:00:38 eget liv och göra de val som vi förväntar oss som alla betraktar har ju är en del av det som vi vill kalla det goda livet för oss själva, ja, men ändå var det.

20:00:52 Men än en gång, tack ska det har för att ni har bidragit till en riktig diskussion och jag hoppas att den fortsätter och att den också leder till resultat.

20:01:01 Ja. Och det här är en liten droppe i havet. Det behövs. Det behövs ett vattenfall för att det ska hända någonting.

20:01:09 Så tack för mig. Och tack ska ni ha. Ha.